

CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod o Gyngor Gwynedd

Dyddiad y Cyfarfod:	23 Mehefin 2022
Teitl yr Eitem:	Cydbwysedd gwleidyddol y Cyngor a phenodi i Banel Heddlu a Throsedd.
Swyddog Cyswllt:	Geraint Owen, Pennaeth Gwasanaethau Democratiaeth

1. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Gofynnir i'r Cyngor:

- 1.1 fabwysiadu'r dyraniad seddau fel a nodir yn **Atodiad A**, gan ddirprwyo'r hawl i'r Pennaeth Gwasanaethau Democratiaeth wneud penodiadau i'r pwyllgorau ar sail y cydbwysedd gwleidyddol ac yn unol â dymuniadau'r grwpiau gwleidyddol
- 1.2 Enwebu aelodau i gynrychioli'r Cyngor ar y Panel Heddlu a Throsedd am dymor y Cyngor hwn yn unol a'r dyraniad a roddwyd i Wynedd.

CEFNDIR A RHESYMEG

2. CYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL Y CYNGOR

- 2.1. Yn unol â darpariaethau Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989, Adran 15, mae'n rhaid adolygu'r cydbwysedd gwleidyddol pan fo cais i wneud hynny yn sgil unrhyw newid i'r cydbwysedd gwleidyddol.
- 2.2 Mae grŵp gwleidyddol newydd wedi ei ffurfio, sef Grwp Llafur/Rhyddfrydol dan arweiniad y Cynghorydd Stephen Churchman.
- 2.3 Yn dilyn y newid, mae cydbwysedd gwleidyddol Cyngor Gwynedd fel a ganlyn:

<u>Grŵp</u>	<u>Nifer</u>
Plaid Cymru	44
Annibynnol	23
Llafur/Rhyddfrydol	2
Cyfanswm	69

DYRANIAD Y SEDDAU AR BWYLLGORAU

- 2.4 I atgoffa'r aelodau, nodir yma'r pedair prif reol yn Neddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 ynglŷn â dyrannu seddau:-
- (a) Ni chaiff pob sedd ar bwyllgor ei dyrannu i'r un grŵp gwleidyddol;
- (b) Rhaid dyrannu mwyafrif y seddau ar bwyllgor i grŵp gwleidyddol os yw nifer y personau sy'n perthyn i'r grŵp yn fwyafrif o aelodau'r Cyngor;
- (c) Yn amodol ar baragraffau (a) a (b) uchod, bydd nifer y seddau ar y pwyllgorau cyffredin a ddyrennir i bob grŵp gwleidyddol yr un fath â'r nifer o'r holl seddau sydd gan aelodau'r grŵp hwnnw ar y Cyngor;
- (ch) Yn amodol ar (a),(b) ac (c) uchod, bydd nifer y seddau ar bwyllgor a ddyrennir i bob grŵp gwleidyddol yr un gyfran o'r seddau ar y pwyllgor â'r nifer o seddau sydd gan aelodau'r grŵp hwnnw ar y Cyngor.
- 2.5 Er mwyn sicrhau y glynir wrth y rheolau hyn, mae'r Cyngor wedi bod yn ymdrin â phwyllgorau mewn blociau gwahanol yn y gorffennol. Mae hyn yn ei wneud yn haws i sicrhau y glynir wrth reol (c) ym mharagraff 2.4 uchod hefyd.
- 2.6 Yn sgil cynnal yr adolygiad o'r cydbwysedd gwleidyddol, noder fod y seddau oedd wedi eu dyrannu yn yr adolygiad gwreiddiol nawr wedi eu dyrannu i'r Grŵp Llafur/Rhyddfrydol. Nid oes unrhyw effaith ar ddyraniad y seddau i'r grwpiau eraill. Mae copi yn **Atodiad A**.

3 PANEL HEDDLU A THROSEDD

- 3.1 Bydd yn ofynnol i'r Cyngor adnabod aelodau i gynrychioli'r Cyngor ar Banel Heddlu a Throsedd. Bydd aelodaeth y panel yn adlewyrchu'r cydbwysedd gwleidyddol ar draws Gogledd Cymru mor agos a phosib. Rydym wedi derbyn y dyraniad seddau ar y Panel i Wynedd, fel a ganlyn:
- 1 grŵp Plaid Cymru
 - 1 grŵp Annibynnol
- 3.2 Mae'n ofynnol fod aelodau a enwebir i'r Panel yn meddu ar wybodaeth a'r profiad angenrheidiol er mwyn i Banel Heddlu a Throsedd gyflawni ei swyddogaethau yn effeithiol, a dylid cymryd hyn i ystyriaeth wrth enwebu cynrychiolwyr. Cyflwynir yr enwau i'r Ysgrifennydd Cartref am gymeradwyaeth.
- 3.3 Derbyniwyd enw'r Cynghorydd Edgar Wyn Owen ar ran Grŵp Plaid Cymru. Bydd enw yn cael ei nodi ar lafar gan Arweinydd y Grŵp Annibynnol yn ystod cyfarfod y Cyngor llawn ar 23/06/22. Gofynnir i'r Cyngor llawn enwebu'r ddau i'r rôl.

4 UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

- 4.1 Ymgynghorwyd ag aelodau Grŵp Busnes y Cyngor.

4.2 SYLWADAU'R SWYDDOGION STATUDOL:

Swyddog Monitro:

Rwy'n fodlon gyda priodoldeb yr adroddiad. Mae'n adlewyrchu'r sefyllfa gyfreithiol yn gywir.

Swyddog Cyllid Statudol:

Dim sylwadau o safbwynt priodoldeb Ariannol.

ATODIAD – DYRANIAD SEDDI AR BWYLLGORAU

A	Plaid Cymru	Annibynnol	Llafur/ Rhyddfrydol	Cyfanswm
Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi	12	6	0	18
Pwyllgor Craffu Cymunedau	11	6	1	18
Pwyllgor Craffu Gofal	11	6	1	18
Llywodraethu ac Archwilio	8	4	0	12

B	Plaid Cymru	Annibynnol	Llafur/ Rhyddrwydol	Cyfanswm
Gwasanaethau Democrataidd	9	5	1	15
Cynllunio	9	5	1	15
Trwyddedu Canolog/Cyffredinol	10	5	0	15
Iaith	10	5	0	15
Penodi Prif Swyddogion	10	5	0	15
Apelau Cyflogaeth	5	2	0	7

Nifer y seddau	95	49	4	148
-----------------------	-----------	-----------	----------	------------

C	Plaid Cymru	Annibynnol	Llafur/ Rhyddfrydol	Cyfanswm
Pensiynau	4	2	1	7
Cydbwyllgor Ymgynghorol Lleol	7	4	0	11
CYSAG	4	3	0	7
Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y cyd	5	2	0	7

Cyfanswm y seddau	115	60	5	180
--------------------------	------------	-----------	----------	------------

